

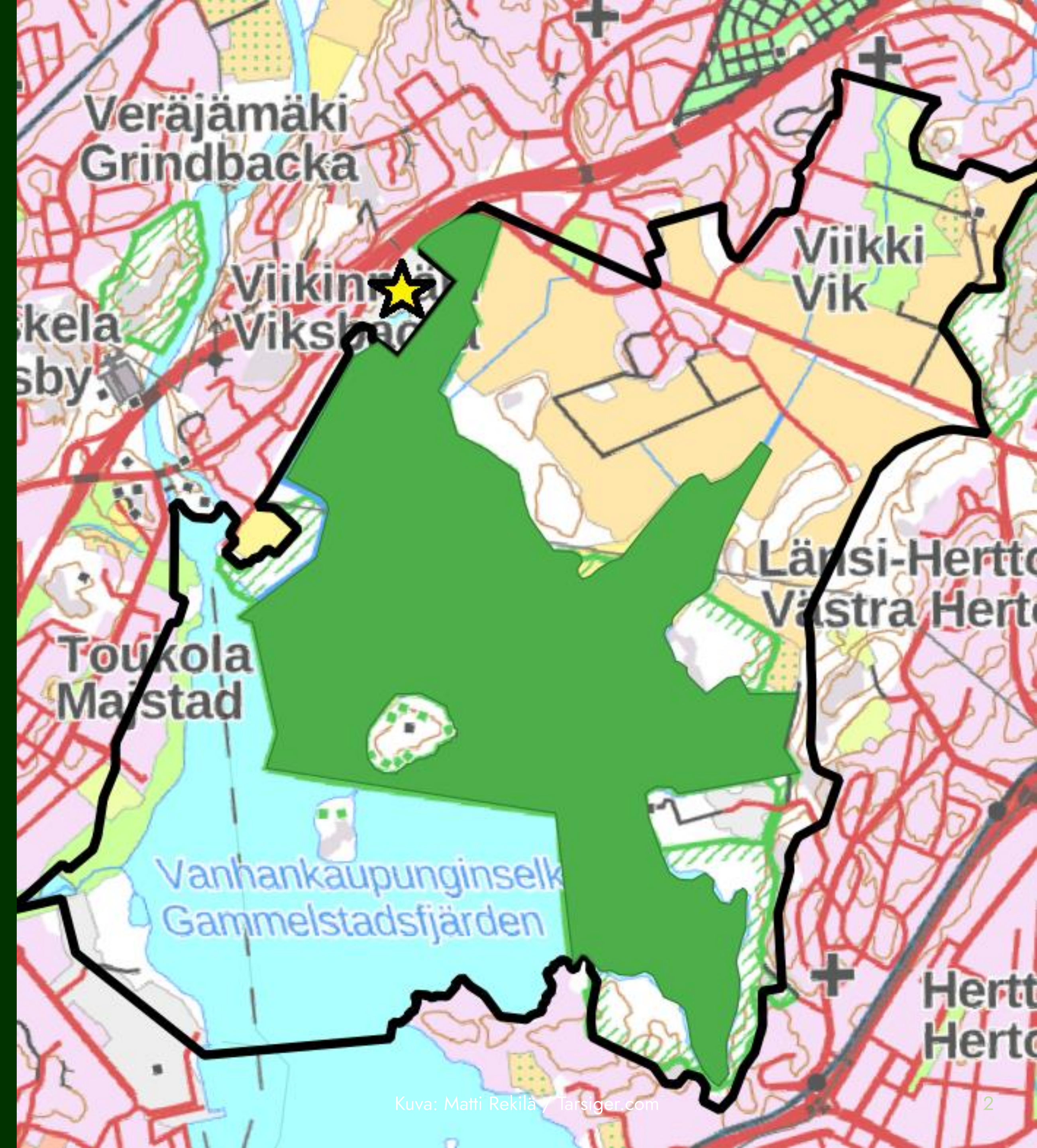

LINTUPETOJEN KANNAT VANHANKAUPUNGINLAHDELLA

JUHO LEPPÄNEN
SUOJELUSIHTTEERI
1.9.2026

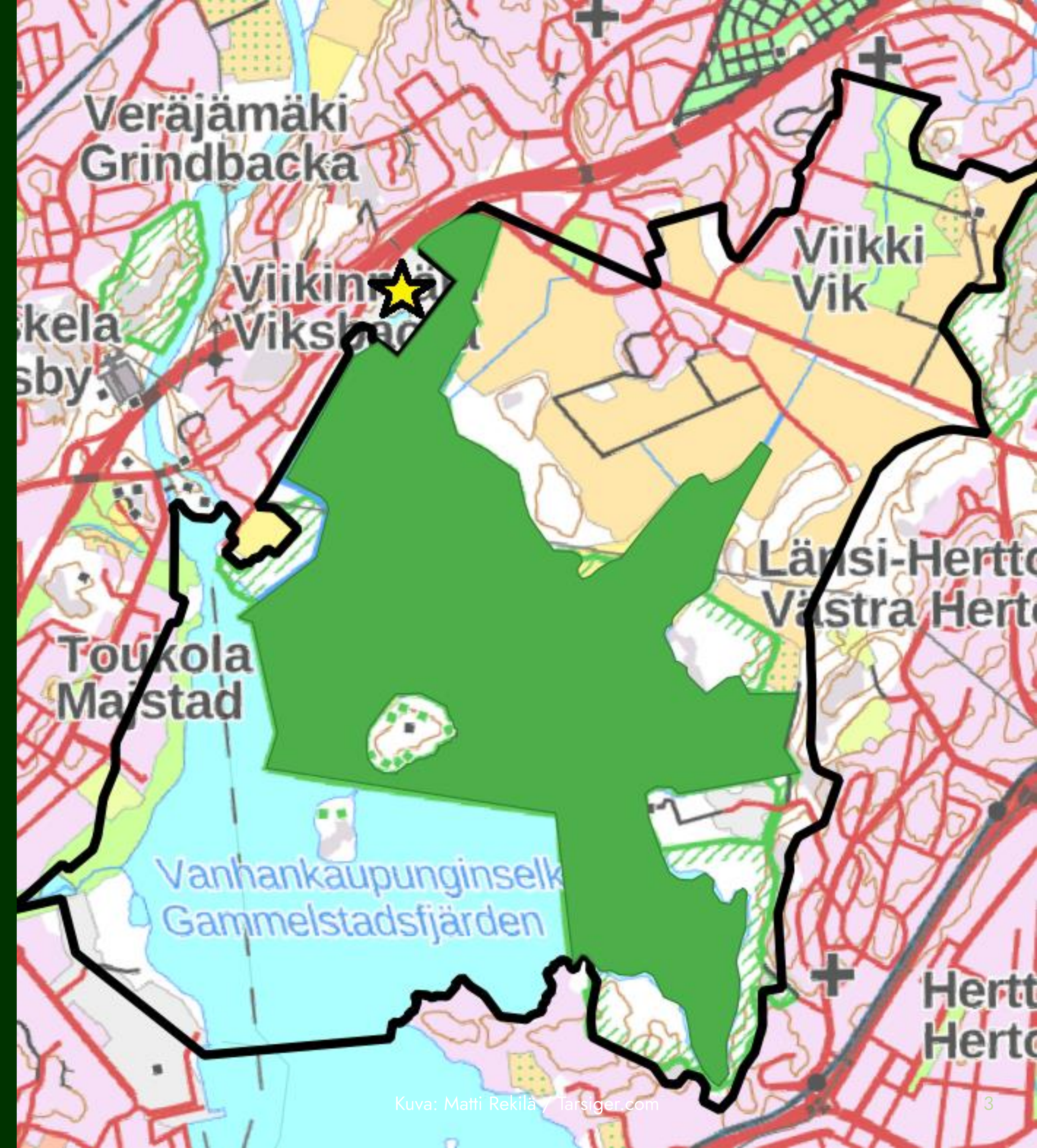
VANHANKAUPUNGINLAHTI

- Vanhankaupunginlahti kuuluu sekä Natura 2000 –verkostoon että IBA-alueverkostoon.
 - Suojelun perusteena olevia pesimälajeja mm. keltavästäräkki, sitruunavästäräkki, punajalkaviklo, heinätavi. Suojeluperustaisia levähtäviä lajeja mm. suokukko, lapinsirri, pikkusirri, jänkäsirriäinen, heinäkurppa.
- Natura-alueen kupeessa toimivalla jätteenkäsittelylaitoksella (ks. tähti) on v. 2013 alkaen ollut biojätteen siirtokuormausta ja välivarastointia.

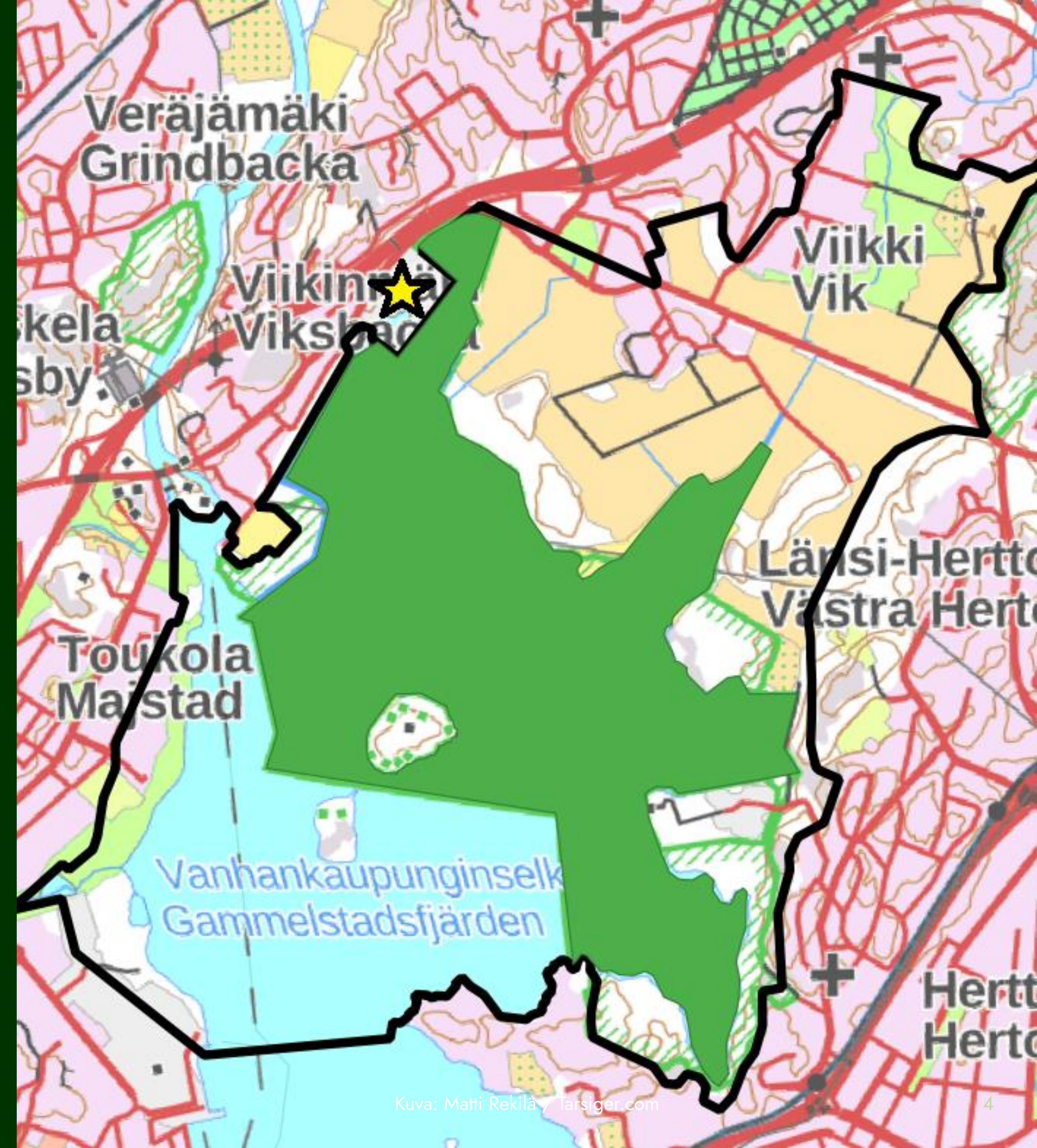
VANHANKAUPUNGINLAHTI

- Biojätteiden helppo saatavuus on johtanut lintupetojen eli alueella pesimättömien varisten, korppien ja harmaalokkien räjähdysmäiseen kasvuun.
 - Varisten määrät VI-VII vuosina 2009-2017: 50-275 (keskiarvo 149, keskihajonta 66.5, keskiluku 104)
 - Varisten määrä VI-VII vuosina 2018-2023: 380-660 (keskiarvo 502, 104.8, keskiluku 498)
 - 2024 ja 2025 vastaavan ajankohdan varismäärät hieman pienempiä kuin 2018-2023, mutta maksimit silti 400+

VANHANKAUPUNGINLAHTI

- Korppi
 - V. 2007-2023 suurimmat alueella havaitut määrät 6-9 lintua.
 - V. 2024 suurimmat määrät >70 (vaihtelu 20-75, yli 20 linnun keräntymiä havaittiin 24 kertaa)
 - V. 2025 suurimmat määrät 112-123.
- Harmaalokki
 - V. 2013-2018 maksimit keväällä 50–100 lintua, läpi kevät ja kesäkauden alueella max ~30-40 lintua
 - V. 2023 ja 2024 maksimit >400 lintua ja 200-300 lintua pysytteli alueella läpi kevään ja kesän

VAIKUTUKSET VANHANKAUPUNGINLAHDEN LINNUSTOON

- Niitty- ja kosteikkolinnustoon kohdistuvan pesä- ja poikaspredaation voimakas kasvu
 - Varisten ja korppien vaikutus punajalkaviklon parimäärien kehitykseen: v. 2025 n. 40 % alempi kuin v. 2023
 - Töyhtöhyypän äkillinen romahdus v. 2025: pesiviä pareja ainoastaan 28. Edeltävien 5 vuoden parimäärät 55–59. Töyhtöhyppä tarjoaa suojaa muille avomaalla pesiville linnuille.
- Pelotevaikutus
 - Suuret varisten ja korppien parvet karkottavat muutolla levähtäviä ja ruokailevia lintuja lentoon ja estävät eritoten kahlaajaparvien laskeutumista lietteille.
- Samaan aikaan hoitoniittyjen pinta-ala on hoito- ja kunnostustoimien myötä kasvanut n. 40 % viime vuosina.
 - Avointa aluetta lisäävien hoitotoimien tiedetään yleisesti vahvistaneen avointen alueiden lajien pesimäkantoja hoidetulla alueella käytännössä välittömästi
 - Esim. Keltavästäräkin ja niittykirvisen parimäärät pysyneet hoitotoimista huolimatta samalla tasolla tai alempana kuin ennen hoitotoimia.

ASIAN KÄSITTELY

- Tringa jätti ELY-keskukselle vireillepanopyynnön keväällä 2024.
- ELY-keskus hylkäsi vireillepanopyynnön, mutta Tringan valituksen johdosta Helsingin hallinto-oikeus palautti asian ELY:n käsiteltäväksi keväällä 2025.
- ELY-keskus kielsi biojätteen siirtokuormauksen ja välivarastoinnin päätöksessään syksyllä 2025.
- Pesimättömien varislintujen ja harmaalokkien määrä alueella on laskenut merkittävästi biojätteisiin liittyvien toimintojen loppumisen myötä.

PETOJEN MÄÄRÄ PIENENTYNYT

- Pesimättömien varislintujen ja harmaalokkien määrä alueella on laskenut merkittävästi biojätteisiin liittyvien toimintojen loppumisen myötä.

-

Lukuja vuodelta 2026:

- Varis: vain yksi 350 linnun päivä maaliskuulta, muuten maksimit ~200 lintua eli huomattavasti alempia kuin jaksolla 2018-2025
- Harmaalokki: vain yksi yli 50 linnun päivä (66 lintua muuttoaikaan maaliskuussa), pidempään alueella ~30 lintua eli samaa luokkaa kuin 2010-luvun puolivälissä
- Korppi: vain yksi yli 10 linnun päivä maaliskuulta (15 lentelevää), muuten palattu v. 2007-2023 tasolle eli 6-9 lintuun

Kuva: Matti Rekilä

MYÖNTEISIÄ SUUNTAUKSIA

- Töyhtöhyypän pesinnät onnistuivat ennätysellisen hyvin: 77 % pesivistä pareista sai poikaset lentokykyisiksi. Tulos on paras v. 2013 alkaneen seurannan aikana.
- Telkkäpoikueiden hyvä menestys jäteaseman altaalla: altaan poikueet selvisivät täysilukuisina (9-10 poikasta/poikue) lentokykyisiksi.
- Sitruunavästäräkin pesintä alueella ensimmäistä kertaa sitten v. 2019.

KIITOS!

Tringa ry
Annankatu 29 A 16, 00100 HELSINKI
www.tringa.fi

